

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

European Bank
for Reconstruction and Development

კაკლის ბიზნესის მსოფლიო ტენდენციები, საქართველოს როლი, ადგილი და პერსპექტივები

ანდრიი იარმაკი

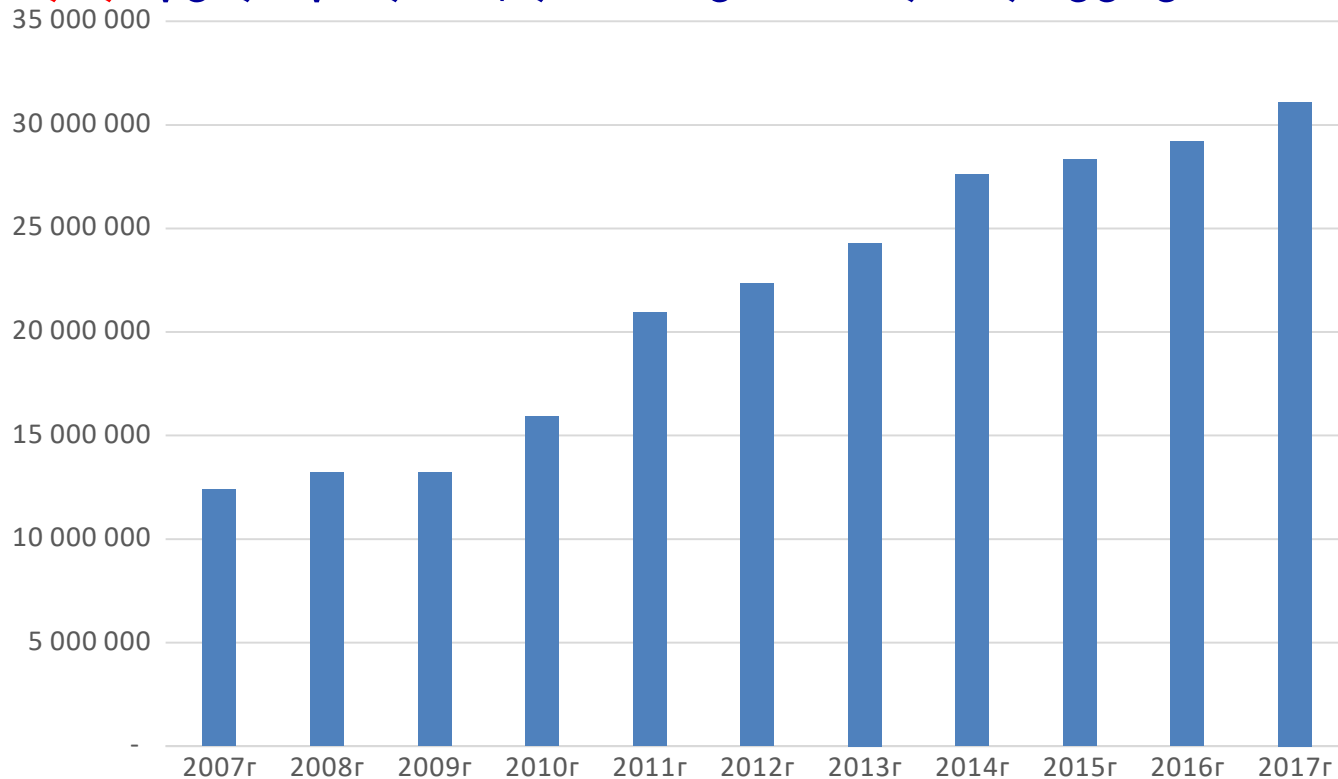
FAO საინვესტიციო ცენტრის ეკონომისტი

თბილისი
01.10.2019

მსოფლიო კაკლოვანი კულტურების ბაზრის დინამიკა

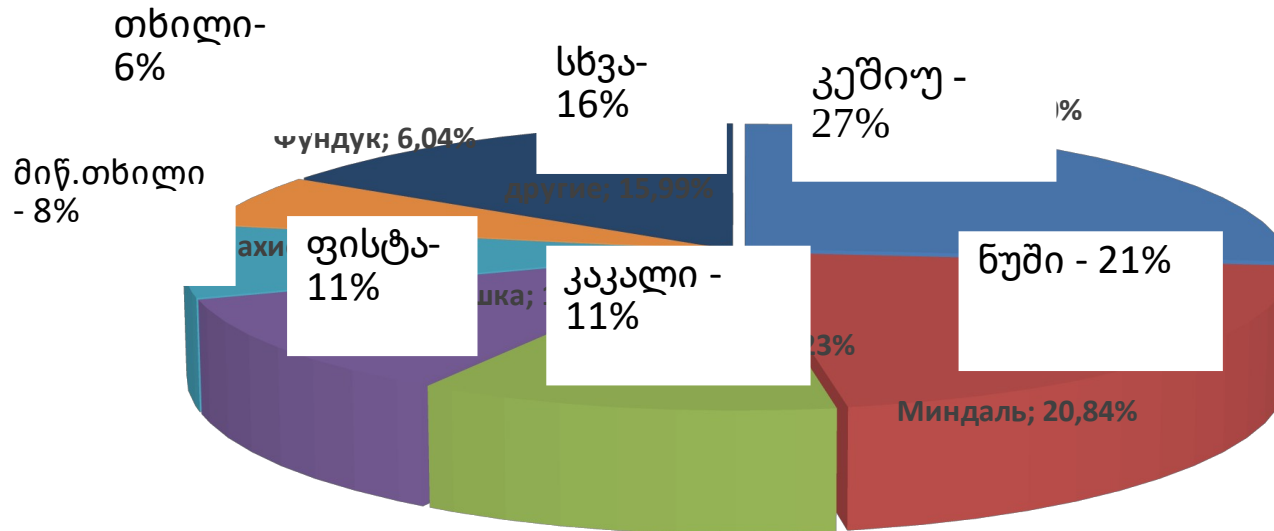
კაკლოვნების მსოფლიო ვაჭრობა იზრდება **7,8%** წელიწადში
ან **\$2 მლდ.** წელიწადში (დანარჩენი ხილი და კენკრა – **5,5%**)

კაკლოვანი კულტურების მსოფლიო ბაზარი

საერთაშორისო ვაჭრობა შეფასებულია \$33-34 მლრდ. დოლ წელიწადში - დაახლოებით 25% ყველა ხილის

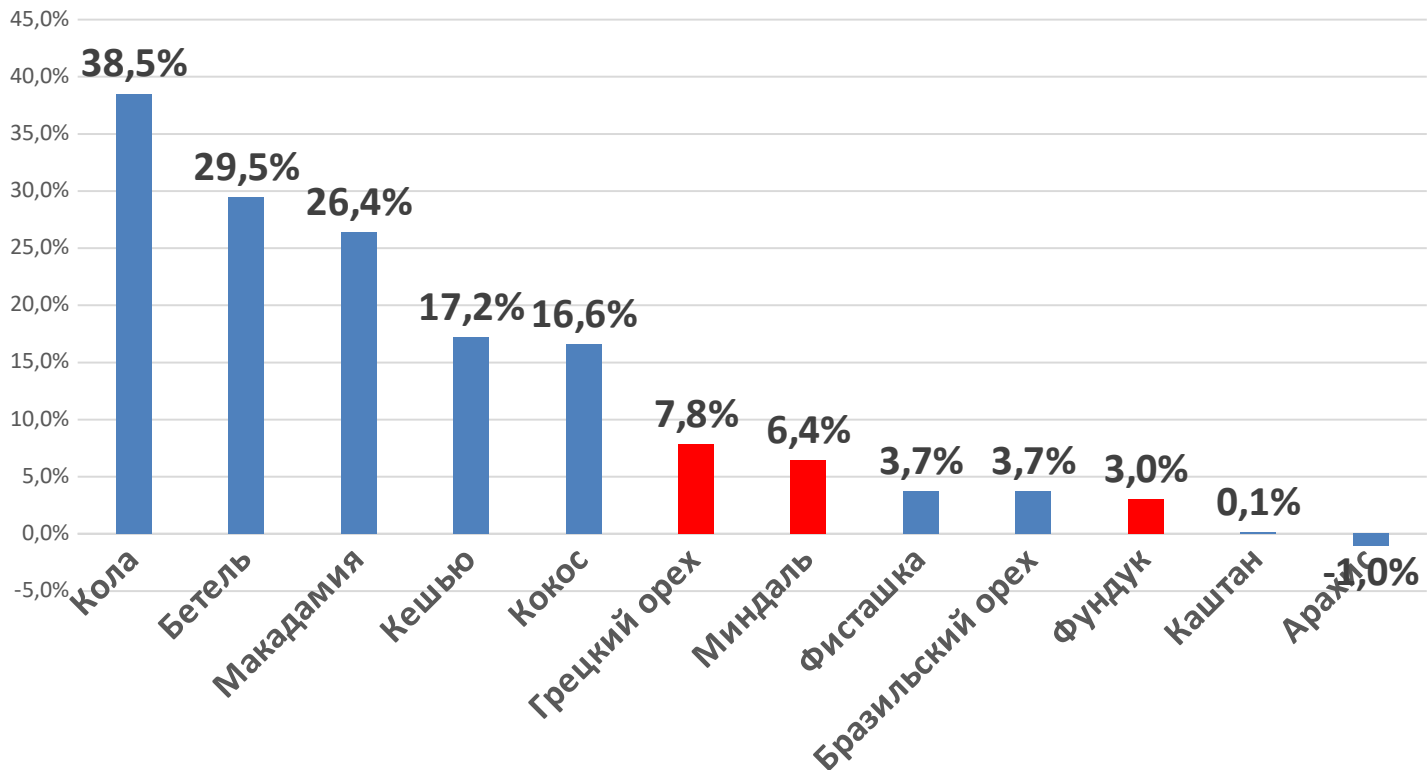

კაკლოვანი კულტურების მსოფლიო ბაზარი

ვაჭრობის ზრდის ტემპები

კაკლების და ნუშის ვაჭრობა იზრდება საშუალო ტემპებით
თხილით ვაჭრობა უფრო ნელა იზრდება, ვიდრე სხვა კაკლოვნებით

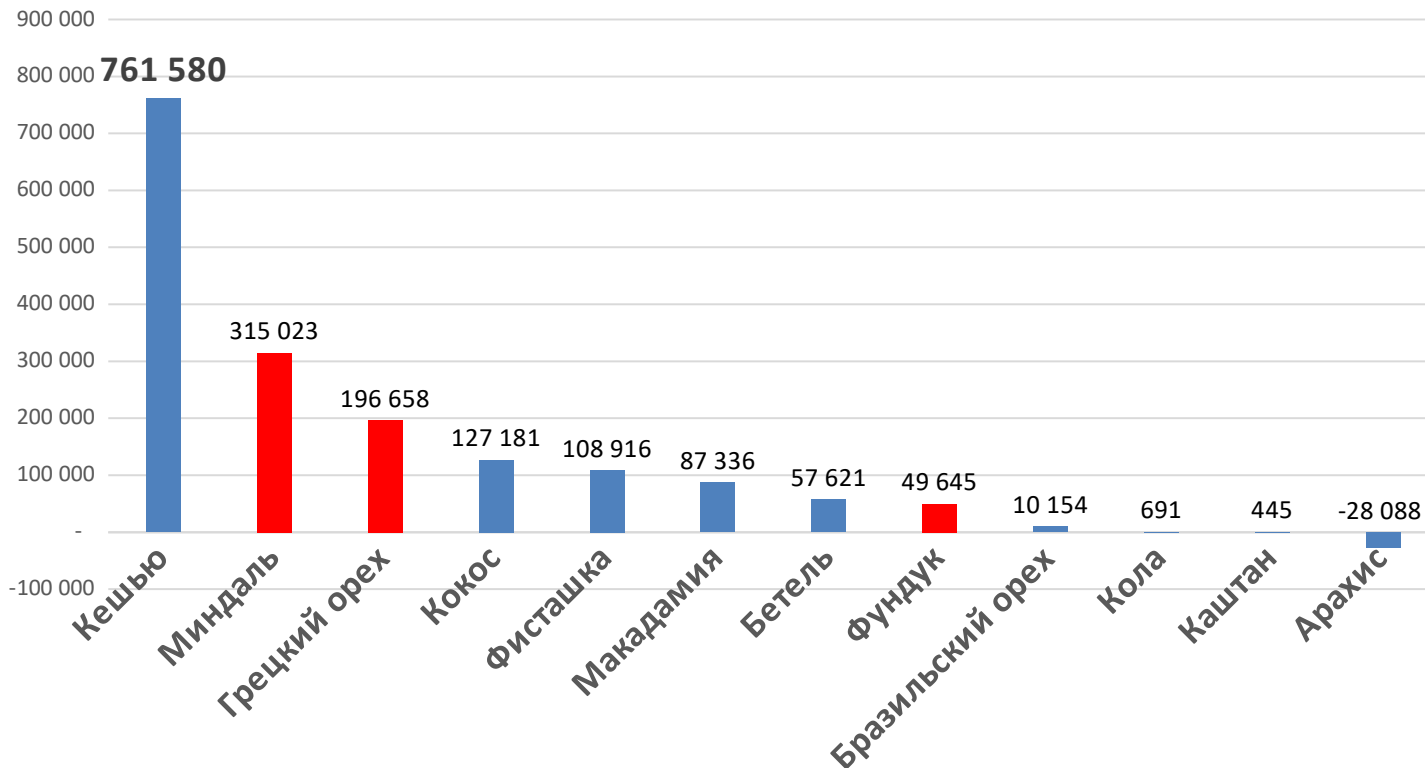

კაკლოვანი კულტურების მსოფლიო ბაზარი

ვაჭრობის ზრდის ტემპები

კაკლით ვაჭრობა იზრდება დაახლოებით

\$0,2 მლრდ. წელიწადში, ნუშით **-\$0,3 მლრდ,** და თხილით **-\$0,05 მლრდ**

რატომ იზრდება კაკლოვნების მსოფლიო ვაჭრობა სწრაფად?

- მოდა ვეგეტარიანიზმის, ვეგანიზმის, ჰალეო-დიეტის და ა.შ.
- ცხოვრების ტემპის აჩქარება - საჭიროება ნოყიერი წახემსებისთვის
- კაკლების უფრო აქტიური და ღრმა გადამუშავება (თხილის ფქვილი)
- ჯანსაღი ცხოვრების წესი
- ჯანსაღი საჭმლის ფართო გარეკლამა, მათ შორის ადამიანებისთვის, რომლებიც აქტიურ ცხოვრების წესს მისდევენ

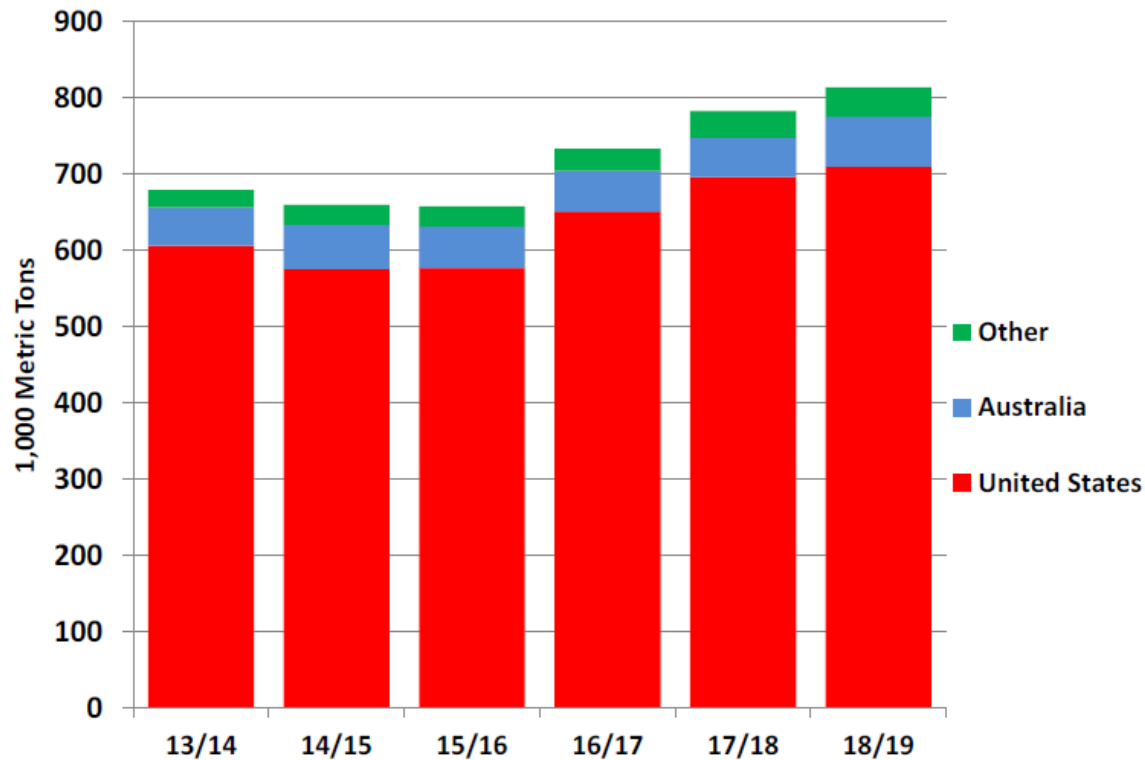

კაკლოვანი კულტურების მსოფლიო ბაზრის ტენდენციები

- აშშს გაძლიერება სამ მთავარი კულტურაში: ნუში, კაკალი და ფისტა **\$8,4 მლრდ.** შემოსავალი ექსპორტიდან!
- კეშიუს პოპულარობის და ექსპორტის მკვეთრი ზრდა (ვიეტნამი და ინდოეთი)
- თურქეთი და ირანი პირველ ხუთეულშია
- ბაზრის ძლიერი რყევები სავაჭრო ომების შედეგად
- დაბალი ხარისხის კაკალი არ იყიდება (ამით გამოწვეულია აშშ – ს დომინანტობა)

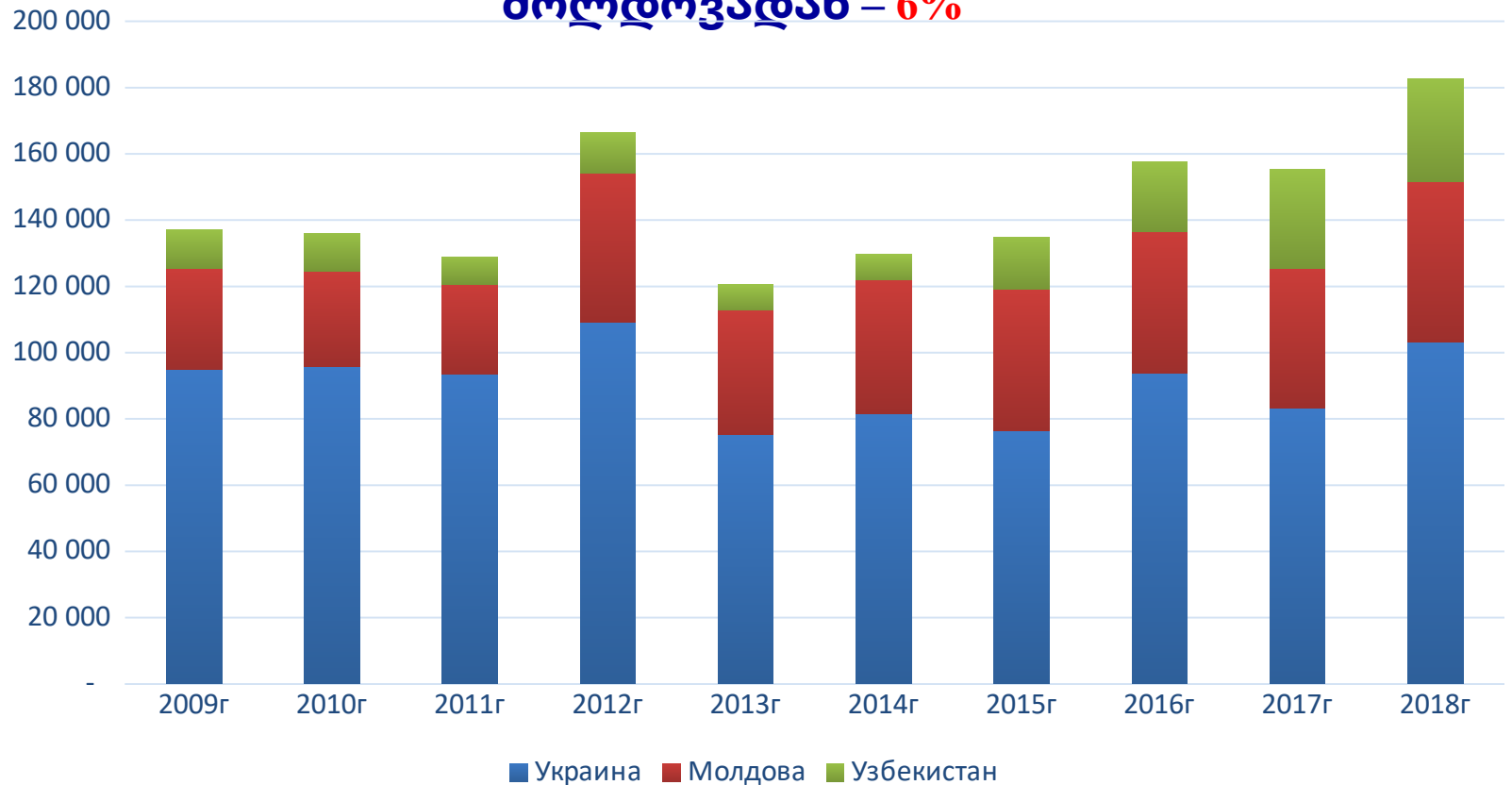
სარისხის მნიშვნელობა ნუშის მსოფლიო ბაზრის მაგალითზე

United States Dominates Record World Almond Exports

კაკალი : უკრაინა, მოლდოვა, უზბეკეთი: ექსპორტი, კაკალი ნაჭუჭში, ათასი ტ

უზბეკეთიდან ექსპორტის წლიური ზრდა – 10%, უკრაინიდან – 7%,
მოლდოვიდან – 6%

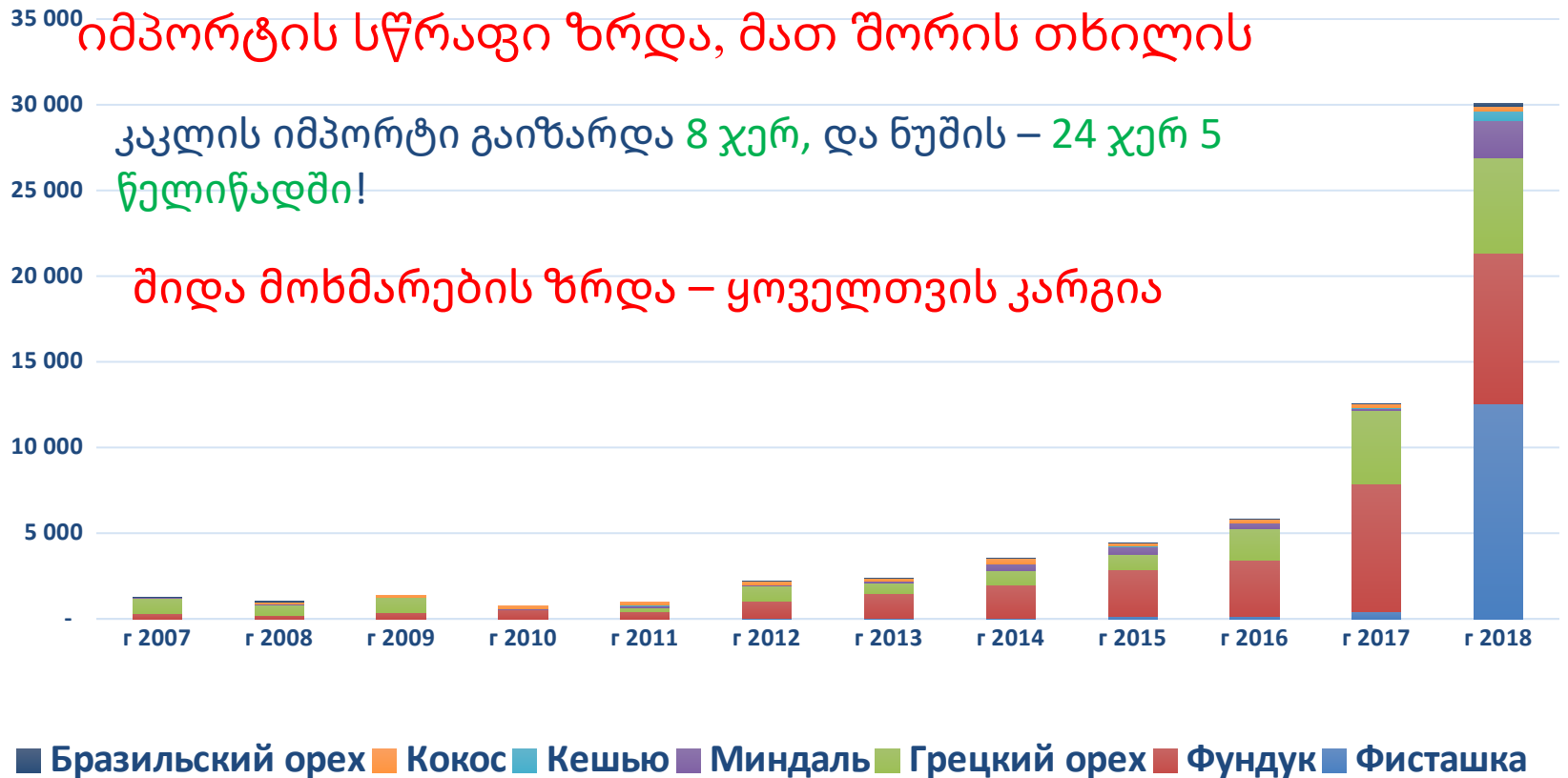

კაკლის მნიშვნელობა საქართველოსთვის

- **№1** საექსპორტო შემოსავლების გენერატორი სექტორში (თხილის ხარჯზე)
- ერთ ერთი მნიშვნელოვანი საექსპორტო პროდუქტი (**ტოპ 5**)
- **№2** მსოფლიოში თხილის ექსპორტის მიხედვით, როცა არ არის პრობლემები ფაროსანასთან
- არსებობს საექსპორტო პოტენციალი ნუშის, კაკლის და ფსტის დიდი რაოდენობისთვის ღვინის ექსპორტზე მეტი

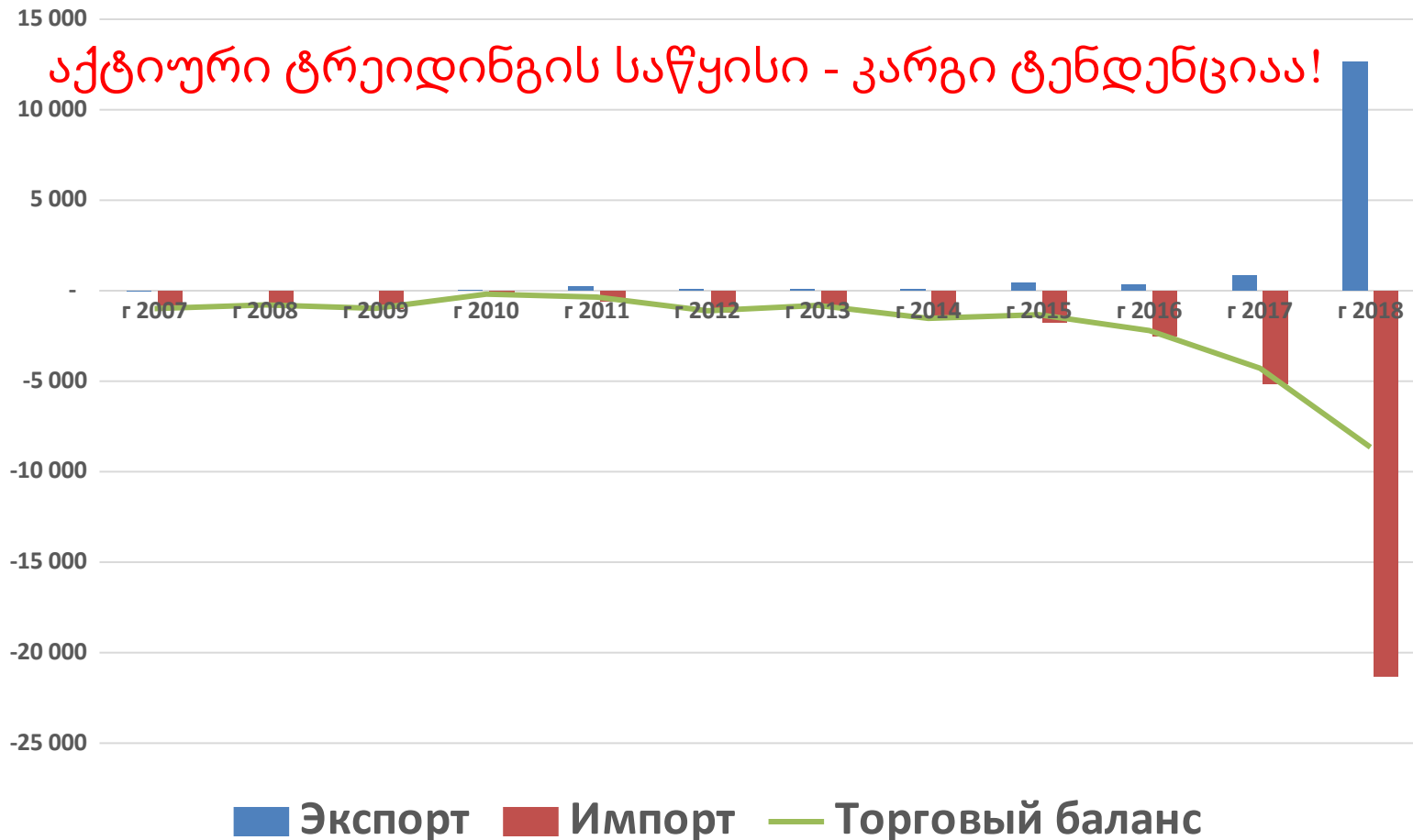
საქართველოში კაკლის იმპორტის დინამიკა, ათასი აშშ დოლ

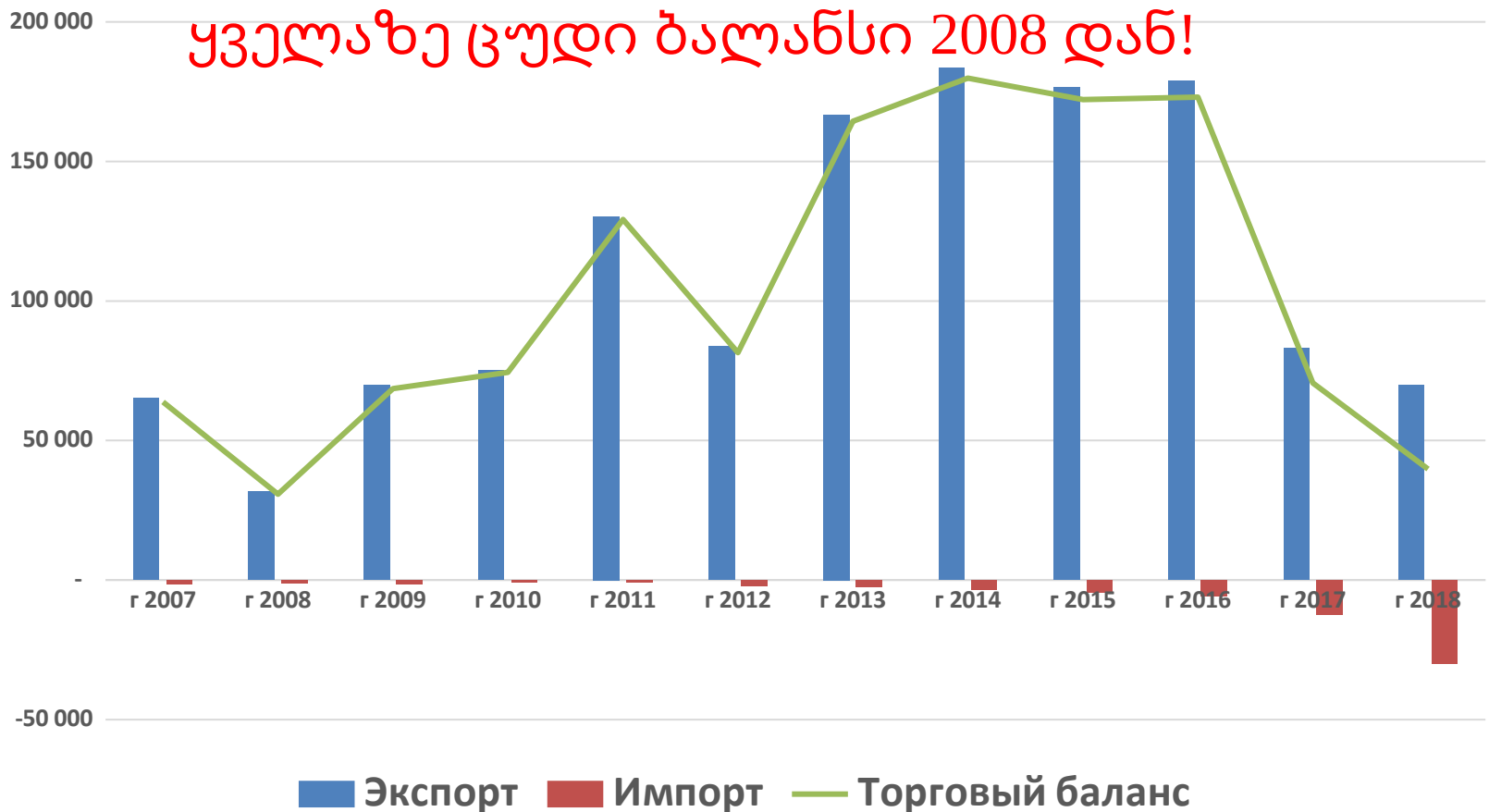

კაკლოვნების სავაჭრო ბალანსის დინამიკა (თხილის გარდა), ათასი აშშ დოლ

აქტიური ტრედიუნგის საწყისი - კარგი ტენდენციაა!

კაკლოვნების სავაჭრო ბალანსის დინამიკა, ათასი აშშ დოლ

რეგიონული ტენდენციები უკრაინა

- ახალი ბაღების გაშენება ძალიან სწრაფად მიმდინარეობს, კენკროვან კულტურებზე სწრაფად - 2018 წელს იყო გაშენებული დაახლოებით 2,3 ათასი ჰა, როცა 2017 წელს - 2,0 ათასი ჰა.
- კაკლის ფართობები არის შეფასებული **18,7** ათასი ჰა
- ძალიან აქტიურად დაიწყო თხილის მოშენება - დაახლოებით **2,3** ათასი ჰა
- პირველი მოსავალი და კაკლის წარმოება შეიძლება გაორმაგდეს 5 წელიწადში!
- დიდი პრობლემები ხარისხიან პროდუქციის ექსპორტში და წარმოებაში - სასწრაფოდ უნდა ვისწავლოთ მარკეტინგი აშშ და ჩილესგან!

რეგიონული ტენდენციები მოლდოვა

- კაკლის ბაღების გაშენების ტემპი მოლდოვაში შენეულა დაბალი საექსპორტო ფასების ფონზე - მარშან ბევრიც კი საერთოდ არ აიღეს მოსავალი;
- კაკლის ფართობები არის შეფასებული **16 ათასი ჰა**, და წარმოება **35 ათასი ტ** (ნაჭუჩში);
- იზრდება ჯიშიანი კაკლის წილი მთლიან მოსავალში
- იზრდება ინტერესი თხილის და ნუშის გაშენებისთვის (**მინ 1 ათასი ჰა** უკვე არსებობს). წარმოების მოცულობები იზრდება და დაიწყო პროდუქციის პირველი ექსპორტი.

რეგიონული ტენდენციები უზბეკეთი

- კაკლის გაშენების მაღალი ტემპები, მაგრამ ფართობების შეფასება რთულია, რადგან ძალიან დიდი პროექტებია;
- ნუშის და ფისტის პირველი დიდი პლანტაციები
- მაღალი და მზარდი ინტერესი ყველა კაკლოვანი კულტურების გაშენებისადმი

საყურადღებოა!

- ნერგების გამყიდველებმა არ უნდა შექმნან ბიზნეს გეგმები!
- კაკლის ფასები, ძირითადად, ითვალისწინებენ დამუშავებულ და კარგად გამშრალ მზა პროდუქტს, და დამუშავების ფასს არაჰყენ ითვალისწინებს ხოლმე ბიზნეს-გეგმაში!
- არ არსებობს შეუზღუდავი მოთხოვნა! წარმოება უკვე იზრდება უფრო სწრაფად ვიდრე მოთხოვნა, რაც საბოლოოდ ფასების ვარდნასთან მიგვიყვანს!
- არ არსებობს უფასო მარკეტინგი– სისტემური ექსპორტის ხარჯები ერთი კომპანიისთვის (პერსონალი, გამოფენა, რეკლამა) იწყება 100 ათასი აშშ დოლარზე ნელიწადში და მეტი. შესაბამისად, თუ გაყიდვების მოცულობები ჰატარაა, ექსპორტი შეიძლება იყოს წამგებიანი.

სასარგებლო ინფორმაცია!

- www.east-fruit.com – ფასები, კაკლოვნების და სხვა კულტურების ბაზრების მიმოხილვა, ინტერვიუ, ბლოგები, ტექნოლოგიები, მოვლენები და ბევრი სხვა!
- დააყენეთ Telegram:
 - ყიდვა-გაყიდვა შესაძლოა EastFruit Trade Platformზე https://t.me/eastfruit_trade (2,7 ათასი მონაწილე!)
 - იყიდო-გაყიდო ნერგები და სხვა ტექნოლოგიების ელემენტები - <https://t.me/fruittechnology>
 - ბაზრის მნიშვნელოვანი ამბები - EastFruit <https://t.me/eastfruit>

მადლობა ყურადღებისთვის!
